

Η συμβολή της ποντοπόρου ναυτιλίας στην ελληνική οικονομία: Επιδόσεις και προοπτικές

Απρίλιος 2013

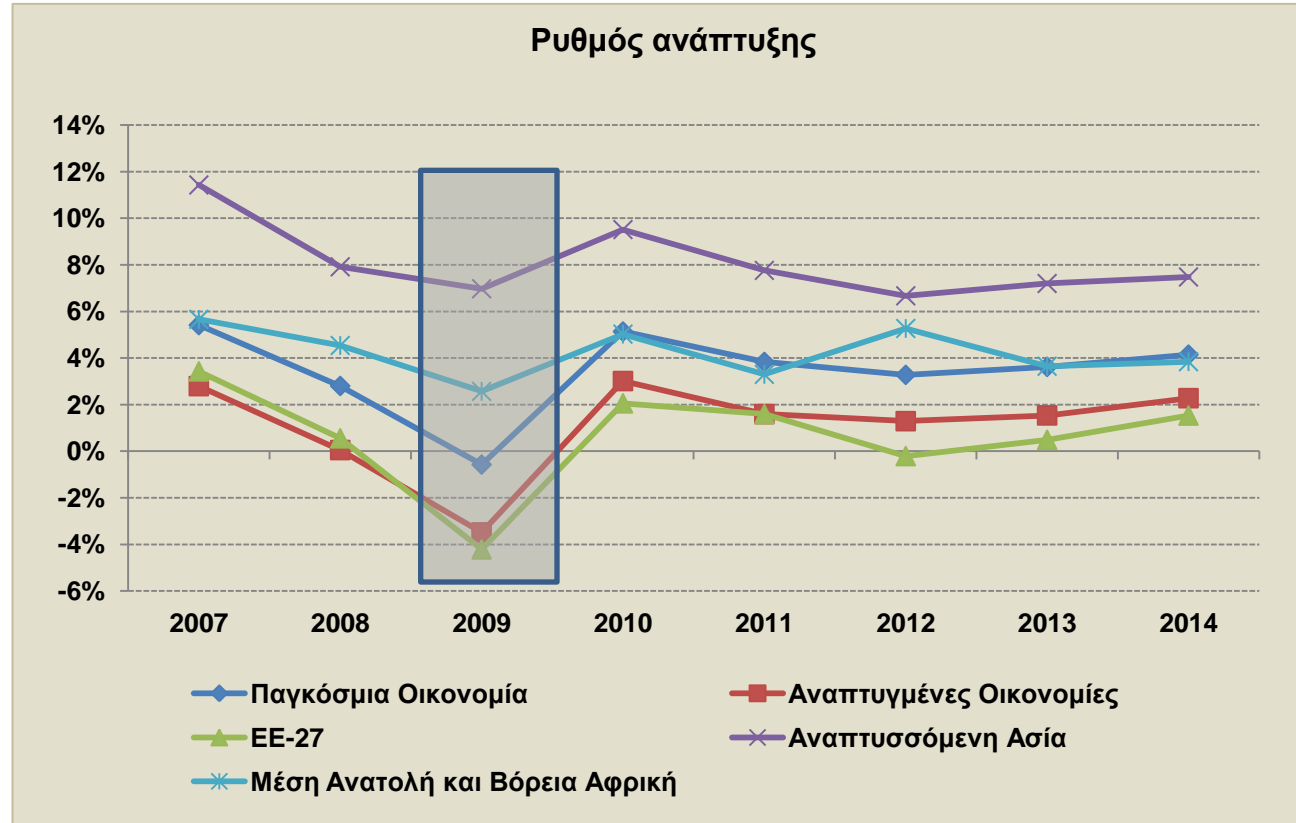

Περιεχόμενα

- I. Η ναυτιλία στην παγκόσμια κρίση
- II. Η θέση της ελληνόκτητης ναυτιλίας στη διεθνή αγορά
- III. Η συμβολή της ελληνόκτητης ναυτιλίας στην ελληνική οικονομία
- IV. Η δυνητική συμβολή
- V. Προτεραιότητες πολιτικής

I. Η ναυτιλία στην παγκόσμια κρίση

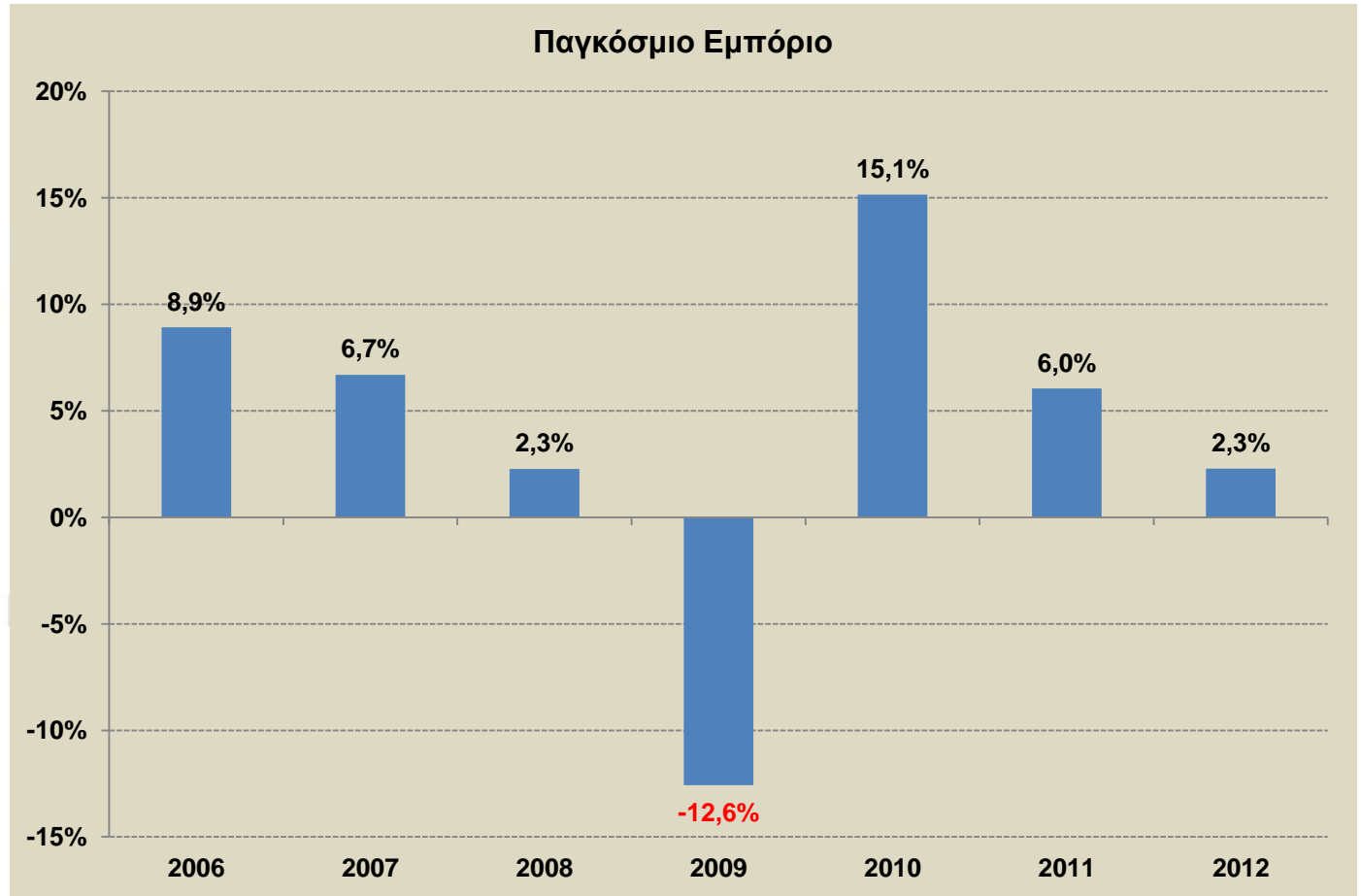
Η παγκόσμια οικονομία επιβραδύνεται παρά την πρόσκαιρη ανάκαμψη το 2010...

Πηγή: World Economic Outlook, IMF, 2013

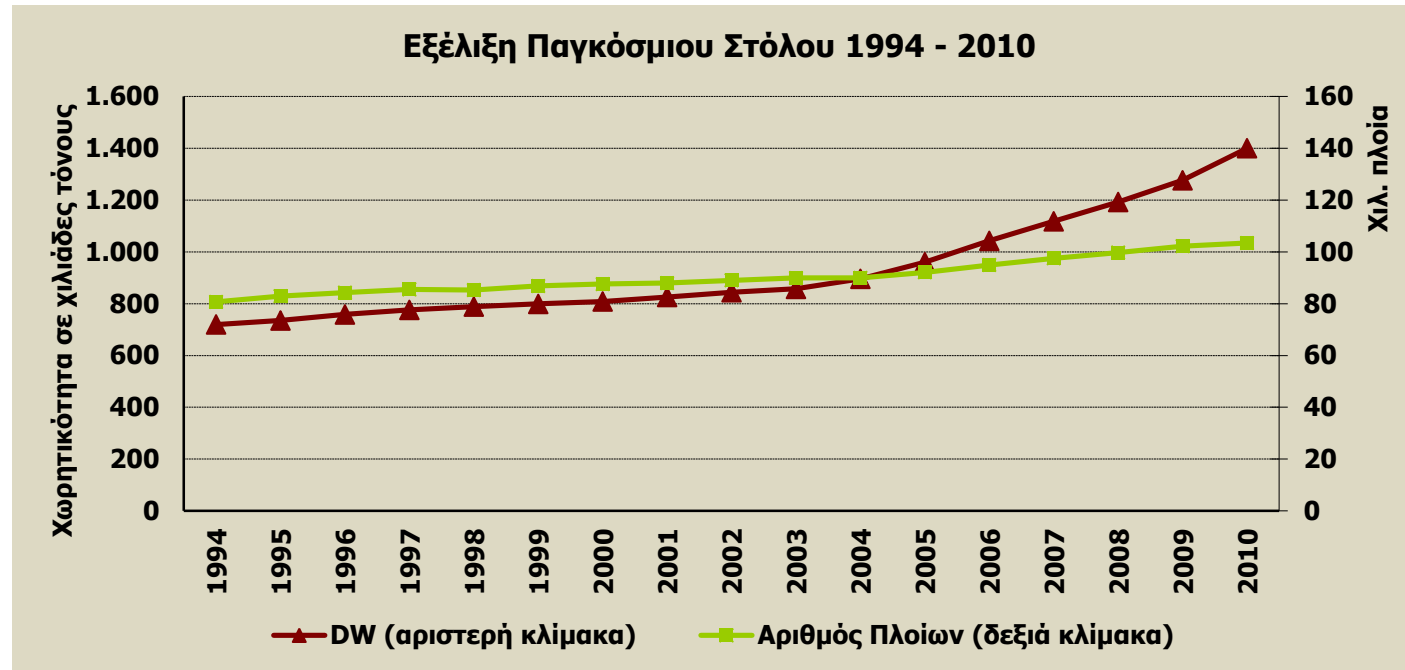
Σημαντικές γεωγραφικές διαφοροποιήσεις

...με δυσμενή αποτελέσματα στο παγκόσμιο εμπόριο

Πηγή: CPB, World trade monitor, 2013

Η κρίση ήρθε σε στιγμή δυναμικής αύξησης του παγκόσμιου στόλου...

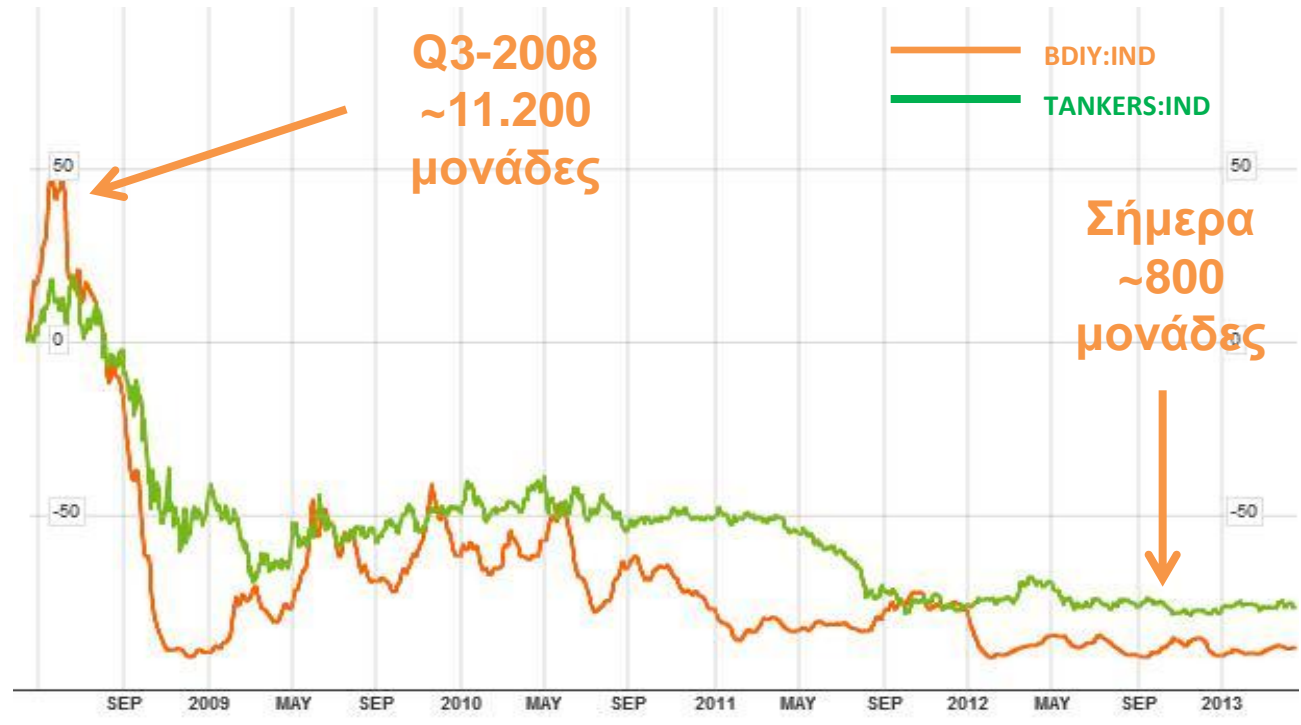

- Δυναμική αύξηση στόλου εξαιτίας υψηλής ζήτησης πριν το 2008
  - Αυξανόμενος αριθμός παραγγελιών νεότευκτων πλοίων (αύξηση παραγγελιών 2007-2009)

Η απότομη συρρίκνωση των ροών του εμπορίου σε συνθήκες αυξανόμενου τονάζ οδήγησε σε περαιτέρω πτώση των ναύλων

...με τους ναύλους να περιορίζονται και να διαμορφώνονται σε χαμηλά επίπεδα

Ποσοστιαία Μεταβολή σε σχέση με Μάιο του 2008

Πηγή: Bloomberg, 2013

Καθώς η ανάκαμψη της παγκόσμιας οικονομίας αποδεικνύεται αναιμική, οι ναύλοι τα επόμενα 2-3 χρόνια θα παραμείνουν σε χαμηλά επίπεδα

Συνεπώς, η τρικυμία δεν έχει τελειώσει

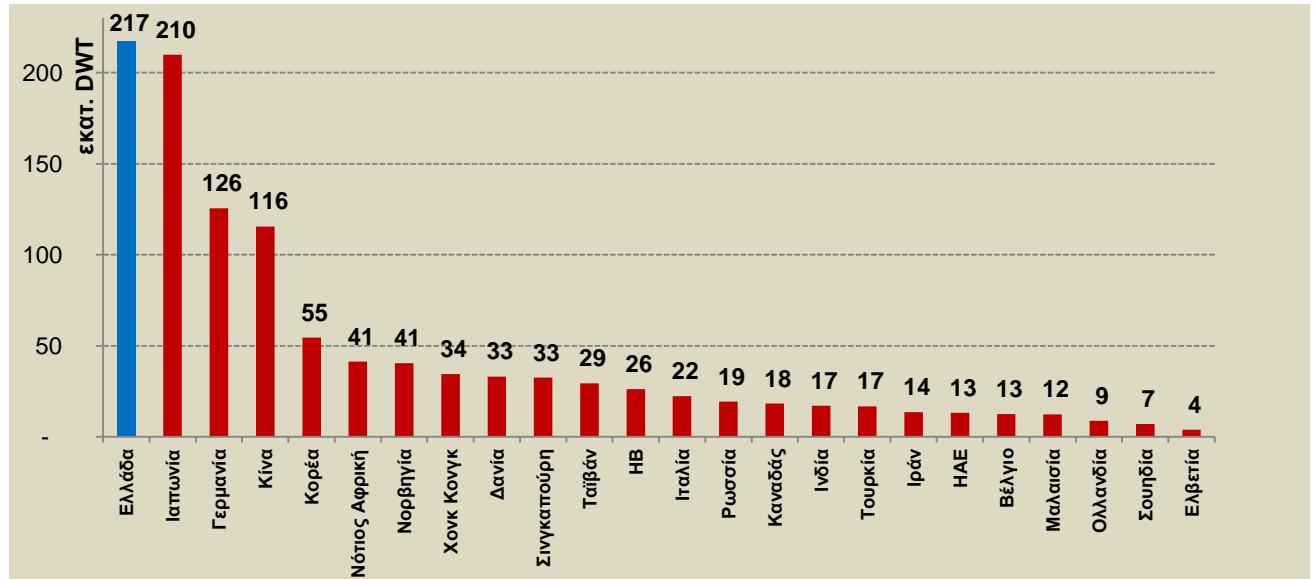
- Πολύ κάτω από το μισό τα ναύλα στην παγκόσμια ναυτιλία, σε σχέση με το 2008
- Απαισιόδοξες προβλέψεις για παγκόσμιο εμπόριο καθώς και τιμές πετρελαίου (άνοδος)
- Σημαντικές απώλειες στο ρυθμό ανάπτυξης οικονομιών που επηρεάζουν τις παγκόσμιες μεταφορές
  - Κίνα από 9,3% το 2011→7,8% το 2012,
  - Αναπτυσσόμενη Ασία από 8,0% το 2011→ 6,6% το 2012

Οι ναύλοι έχουν σταθεροποιηθεί σε χαμηλό επίπεδο. **Αισιόδοξο σενάριο:** Απαιτείται μια τριετία τουλάχιστον για την επαναφορά τους στα προ κρίσης επίπεδα

II. Η θέση της ελληνόκτητης ναυτιλίας στη διεθνή αγορά

Ελληνόκτητος στόλος: 1^η θέση παγκοσμίως σε όρους χωρητικότητας...

Πηγή: ISL, Shipping and statistics market review Vol.56

- Στα 3.677 τα ελληνόκτητα ποντοπόρα πλοία το 2012
- Οι μισές περίπου εισηγμένες ναυτιλιακές σε NASDAQ και NYSE είναι ελληνικών συμφερόντων

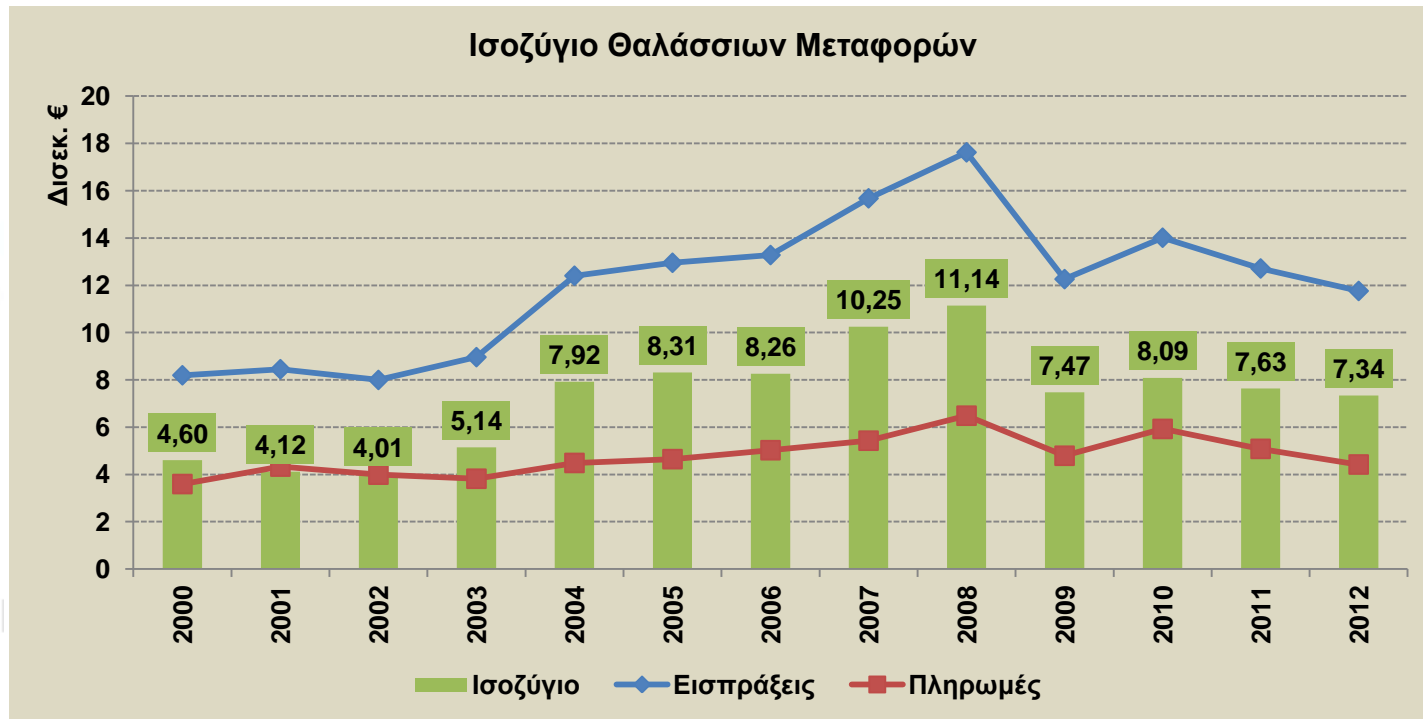
...ενώ παρά την ύφεση οι έλληνες εφοπλιστές εξακολουθούν να επενδύουν σε νεότευκτα πλοία

Πηγή: World fleet monitor, Clarkson research services, 2012

- Πρώτη χώρα σε επενδυτική δαπάνη για νεότευκτα πλοία: \$31,5 δισ, σύμφωνα με αξίες συμβολαίων ως τον Μάρτιο 2012
- Διαφοροποιείται το μίγμα **τύπου πλοίου** και **χωρητικότητας** (LNG, μεγαλύτερα πλοία)
- **Μειώνεται** ο μέσος όρος ηλικίας του ελληνόκτητου στόλου σε σχέση με τον παγκόσμιο μέσο όρο

Διαχρονικά πλεονασματικό το ισοζύγιο Μεταφορών

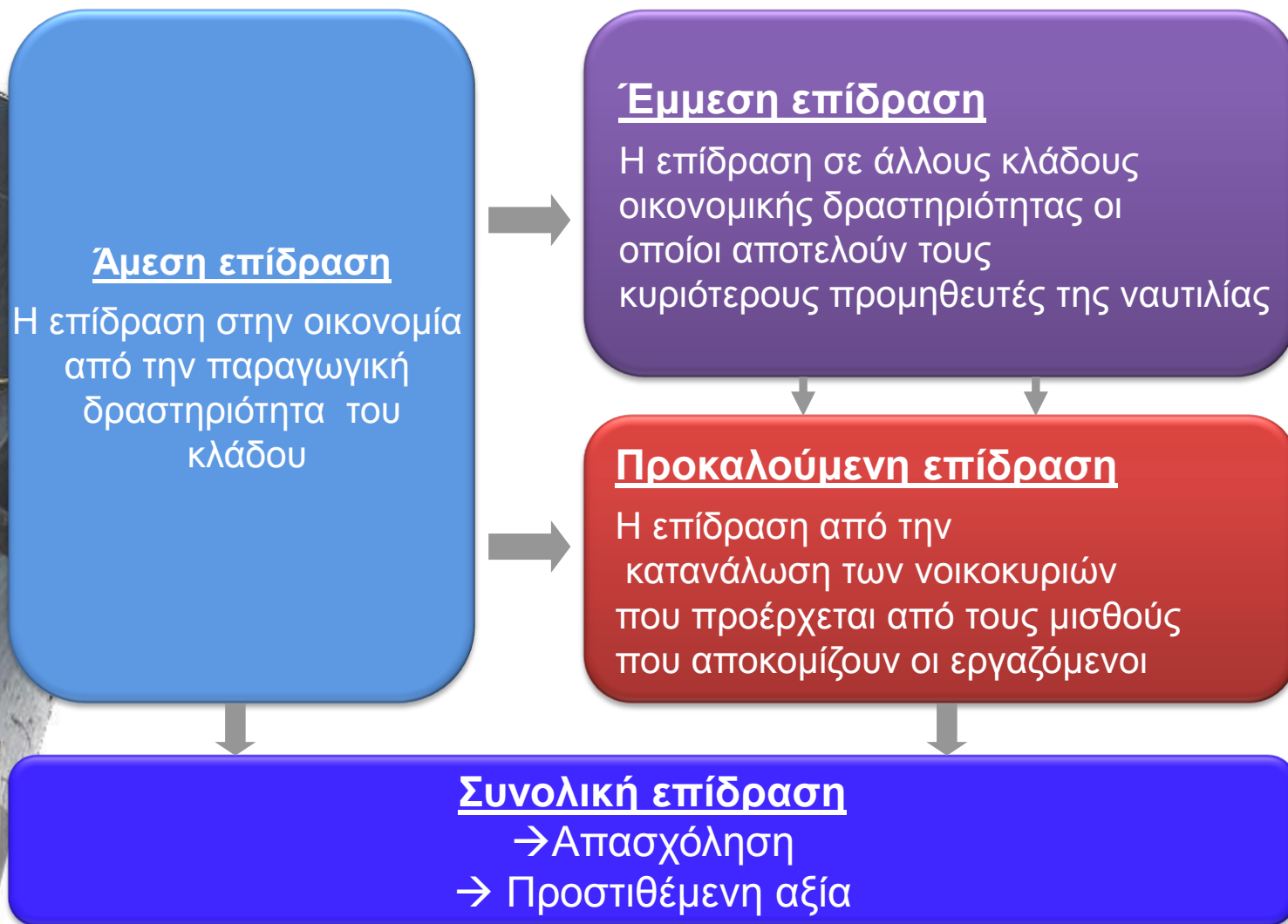
Πηγή: Ετήσια στοιχεία ισοζυγίου υπηρεσιών Τράπεζα της Ελλάδος, 2013

- Αντιπροσωπεύει περίπου το **μισό** ισοζύγιο υπηρεσιών (2012)
- **Μειώνει** κατά 33,3% το έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου

III. Η συμβολή της ελληνόκτητης ναυτιλίας στην ελληνική οικονομία

Υπόδειγμα Leontief

Εκτίμηση της άμεσης, έμμεσης και προκαλούμενης επίδρασης

Η Ναυτιλία φέρνει σημαντικού ύψους συνάλλαγμα (€12,8 δις. το 2009) με ευρύτερες επιδράσεις στην οικονομία

Απασχόληση:
34 χιλ.

Αξία παραγωγής:
€13,8 δις
(εκ των οποίων €12,8 δις
εξαγωγές)

Αναλώσεις :
€5,4 δις

Εισροές από άλλους
κλάδους: €2,6 δις

Εισαγωγές:
€2,4 δις

Φόροι στα προϊόντα:
€ 446 εκ.

Έμμεσες επιδράσεις
κατά μήκος της
αλυσίδας αξίας

Προκαλούμενες επιδράσεις από την
κατανάλωση του επιπλέον
εισοδήματος

Προστιθέμενη
αξία: €8,4 δις

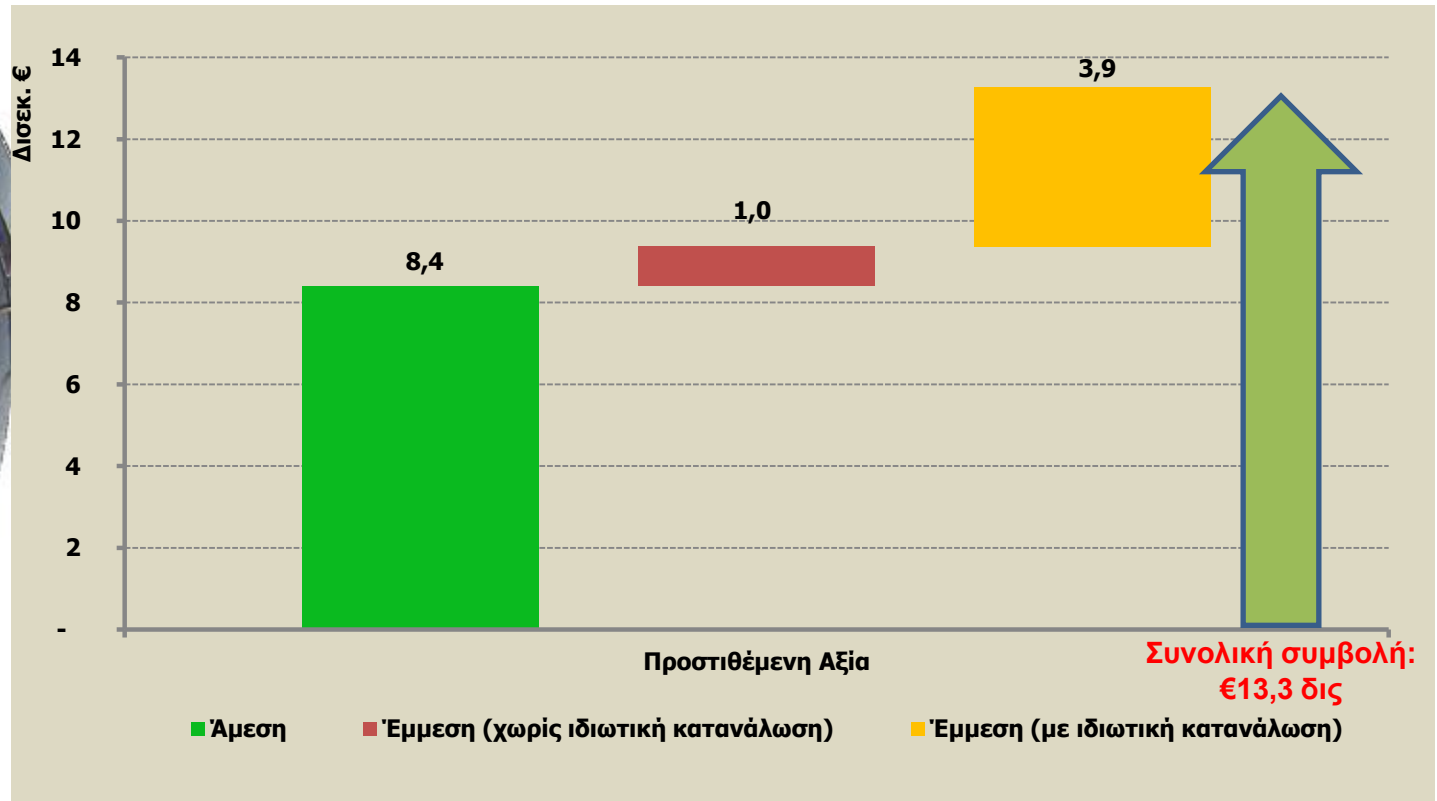
Κέρδος:
€5,5 δις

Αποσβέσεις:
€2,2 δις

Μισθοί: €926 εκ.

Αύξηση αξίας παραγωγής σχεδόν στα €15 δις το 2010

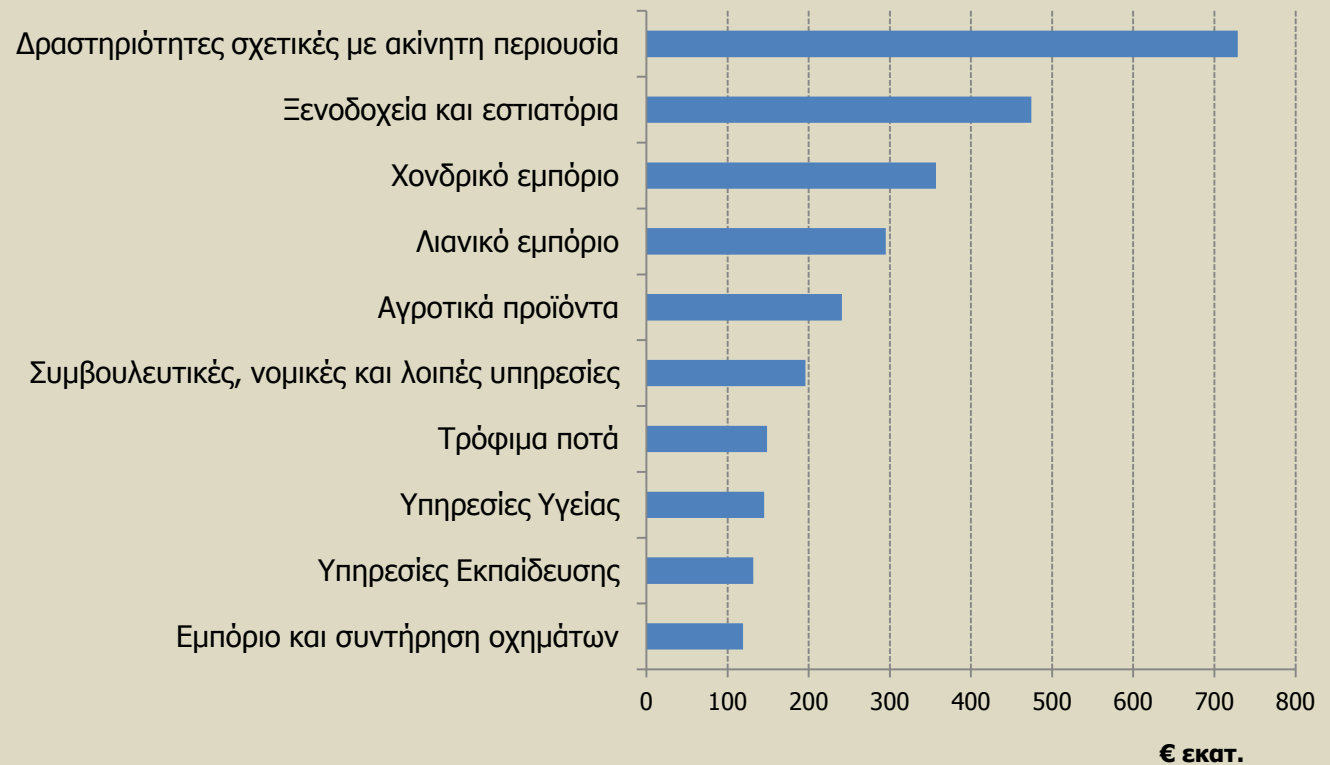
Συνολική επίδραση στην προστιθέμενη αξία: €13,3 δις. (περίπου 6,4% του ΑΕΠ)

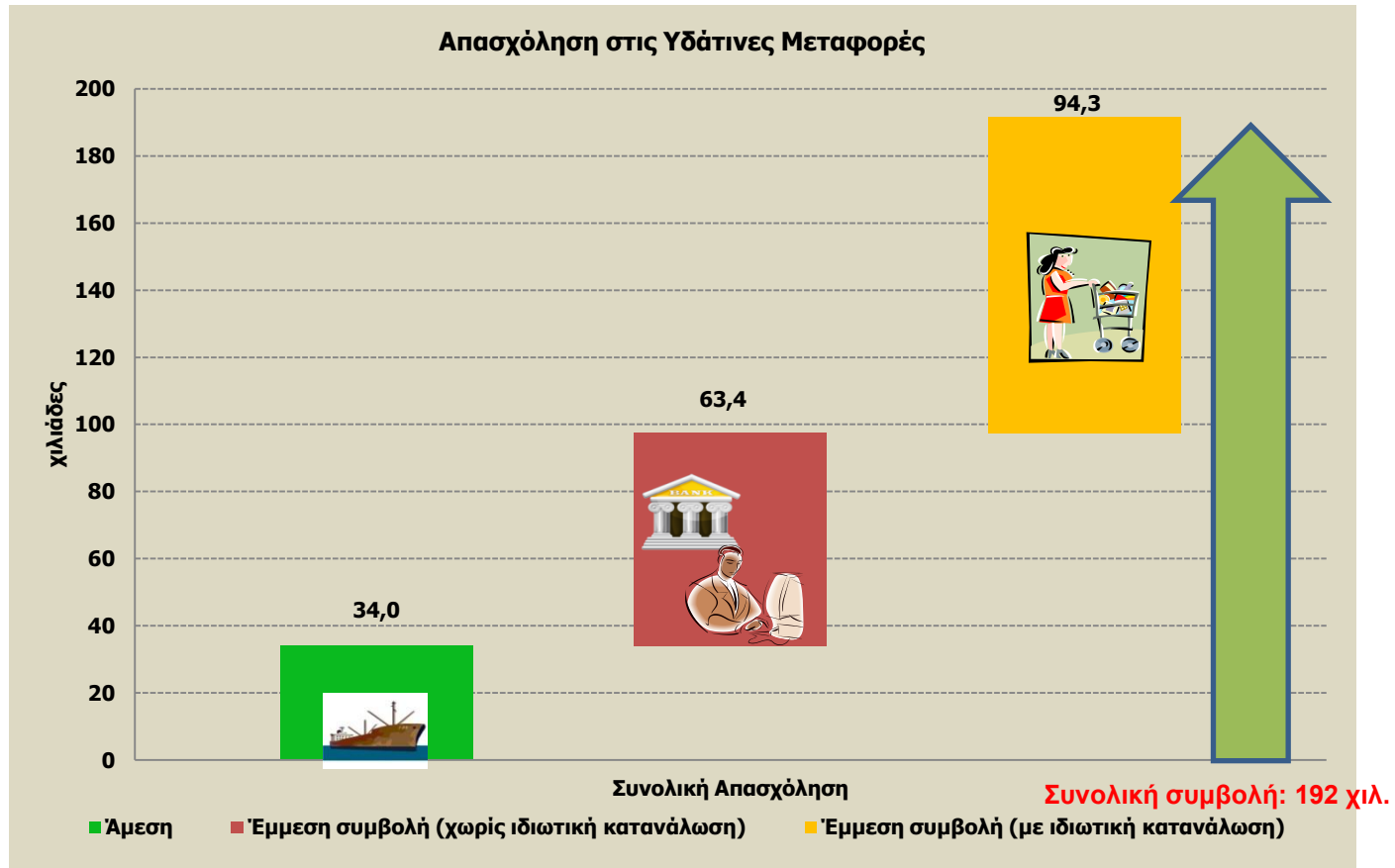

Κλάδοι που ευνοούνται εμμέσως από τη ναυτιλία

Οι δέκα κλάδοι που ευνοούνται περισσότερο, σε όρους προστιθέμενης αξίας, από τις δραστηριότητες της Ναυτιλίας

Απασχόληση: χρηματοδότηση για πάνω από 180 χιλ. θέσεις εργασίας

IV. Η δυνητική συμβολή της ναυτιλίας στην ελληνική οικονομία

Ποια η δυνητική συμβολή της ποντοπόρου ναυτιλίας στην Ελληνική Οικονομία;

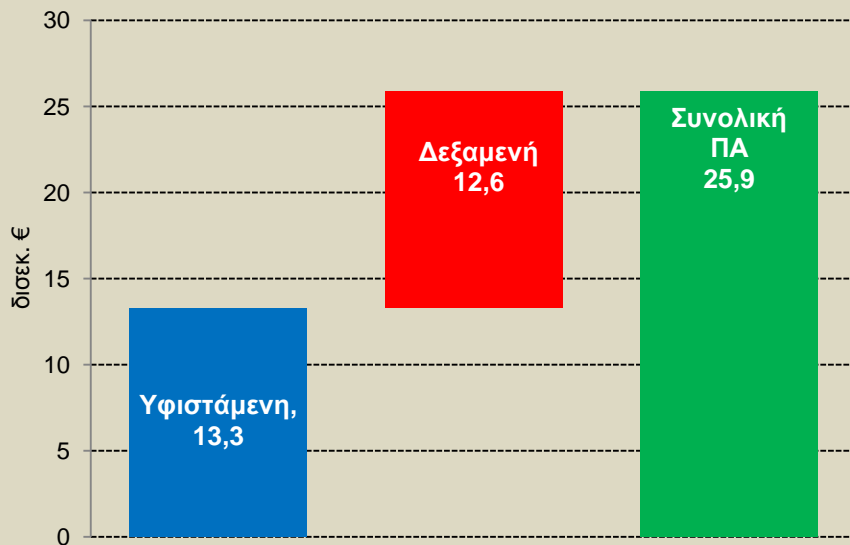
- Αν προσελκύαμε διαχείριση στόλου αντίστοιχου με την παρουσία ελλήνων εφοπλιστών στο εξωτερικό;
  - ελληνικά και ξένα ναυτιλιακά γραφεία στην Ελλάδα
- Υπό την αίρεση της δυνατότητας ανταπόκρισης στην αυξημένη νέα εικόνα της ζήτησης από το εγχώριο παραγωγικό / επιχειρηματικό σύστημα

Διπλάσια «δεξαμενή» για την ελληνική οικονομία

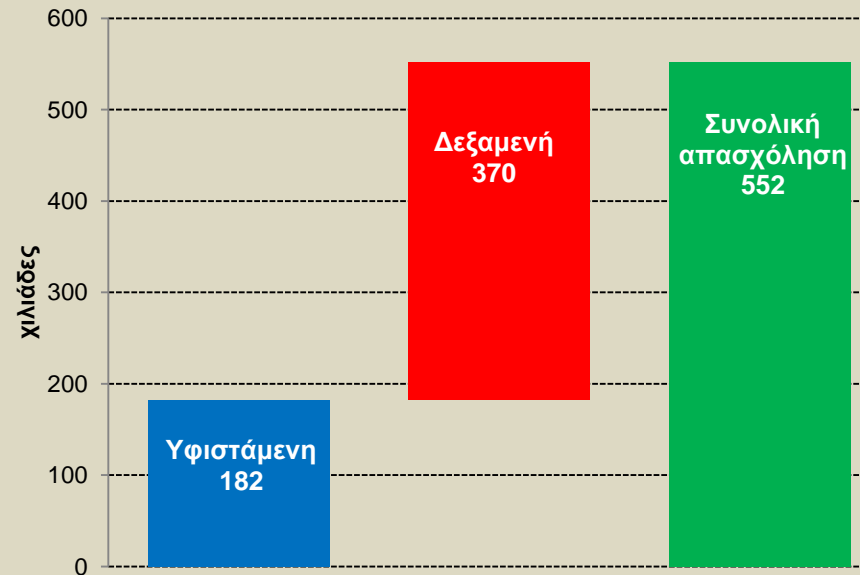
Εκτιμώμενη δυνητική επίδραση ποντοπόρου ναυτιλίας

Επίδραση	Απασχόληση (χιλ. άτομα)	Προστιθέμενη Αξία (δισεκ. €)	Αμοιβές (δισεκ. €)	Φόροι (δισεκ. €)
Άμεση	75	8,6	3,5	1,2
Συνολική	552	25,9	10,0	1,9

Προστιθέμενη Αξία

Απασχόληση

V. Προτάσεις πολιτικής

Ενίσχυση της συμβολής της ναυτιλίας στην ελληνική οικονομία

**Προέλκυση
Εφοπλισμού**

Αναπόκριση στη
ζήτηση από εγχώριες
πηγές

Εκπαίδευση ελλήνων
ναυτικών

Ανάπτυξη Ναυτιλιακού
Κέντρου

- Έλληνες και ξένοι πλοιοκτήτες στην Ελλάδα
- Ενιαία πολιτική ατζέντα, ανεξάρτητη των πολιτικών κύκλων
- Άρση επιχειρηματικών εμποδίων
- Μελέτη επιτυχημένων επιχειρηματικών πρακτικών που εφαρμόζονται διεθνώς
- Σταθερό και συγκεκριμένο φορολογικό πλαίσιο

Οικονομική και Πολιτική σταθερότητα

Ενίσχυση της συμβολής της ναυτιλίας στην ελληνική οικονομία

Προέλκυση Εφοπλισμού

Ανταπόκριση στη ζήτηση από εγχώριες πηγές

Εκπαίδευση ελλήνων ναυτικών

Ανάπτυξη Ναυτιλιακού Κέντρου

- Ικανοποίηση ζήτησης από **εγχώριες** πηγές:
  - Άρση εμποδίων επιχειρηματικότητας
  - Απελευθέρωση συγκεκριμένων κλάδων από προστασίες/ εμπόδια (πχ.ναυπηγοεπισκευαστική ζώνη)
  - Ενίσχυση ανταγωνιστικότητας σχετικών υποστηρικτικών κλάδων – οικοσυστήματος
  - Βελτίωση παρεχόμενων υποδομών (δρόμοι / λιμάνια, κτλ)

Περιορισμός εξαγωγής συναλλάγματος για υπηρεσίες που δεν παρέχονται εγχωρίως

Ενίσχυση της συμβολής της ναυτιλίας στην ελληνική οικονομία

Προσέλκυση Εφοπλισμού

Ανταπόκριση στη ζήτηση από εγχώριες πηγές

**Εκπαίδευση
ελλήνων ναυτικών**

Ανάπτυξη Ναυτιλιακού Κέντρου

- **Επένδυση** στη δημιουργία κοινότητας εκπαιδευμένων ελλήνων ναυτικών:
  - Διασύνδεση σχολών με το επιχειρηματικό περιβάλλον
  - Ενίσχυση της εικόνας του κλάδου στους υποψηφίους
  - Ενίσχυση οδηγού σπουδών των σχολών, ελκυστικότερη επαγγελματική επιλογή
  - Αναζήτηση παραδειγμάτων σε κράτη με ενισχυμένη ναυτική εκπαίδευση (πχ. Δανία, ΗΒ).
  - Διέξοδος από την κρίση απασχόλησης: **ευκαιρία** η προσέλκυση νέων

Με 59,3% ανεργία στους νέους (15-24 ετών) και πλειονότητα ξένων ναυτικών στα ελληνόκτητα πλοία, τα εμπόδια στην απασχόληση πρέπει να εντοπιστούν και να αρθούν

Ενίσχυση της συμβολής της ναυτιλίας στην ελληνική οικονομία

Προσέλκυση Εφοπλισμού

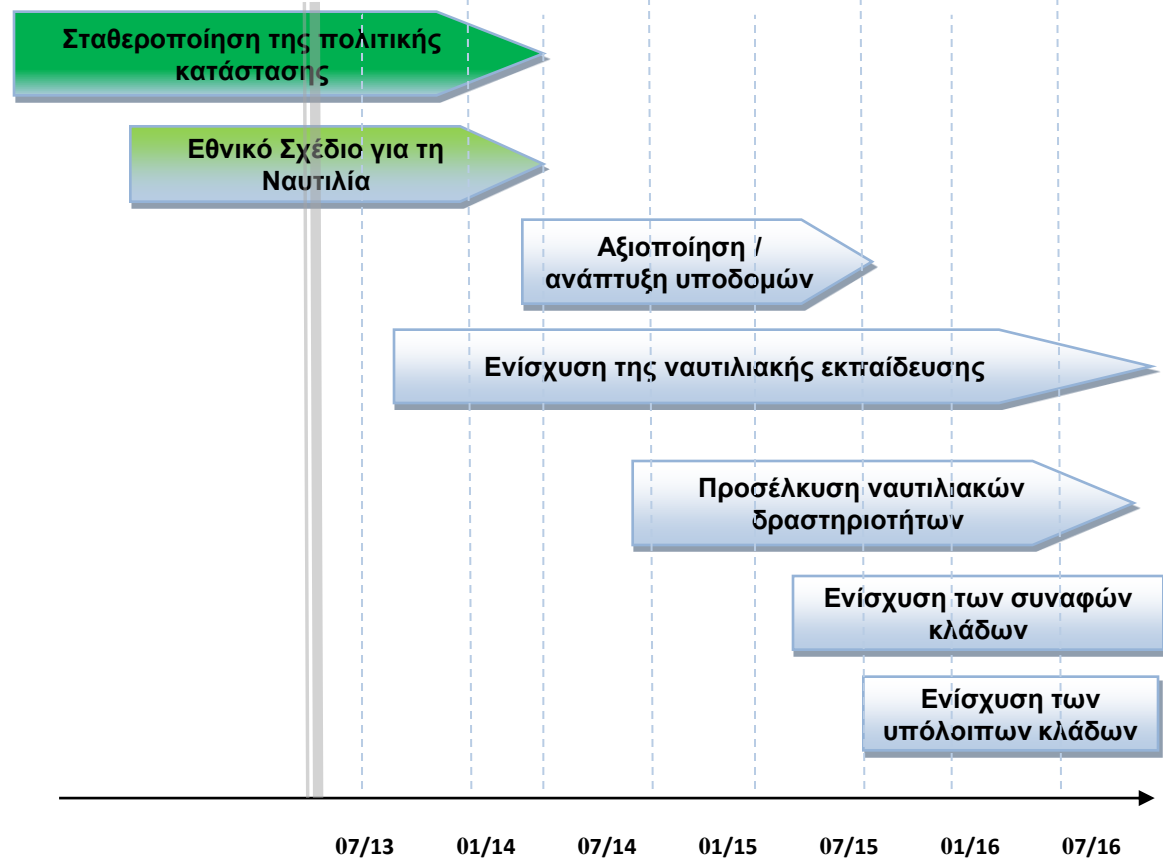
Αναπόκριση στη ζήτηση από εγχώριες πηγές

Εκπαίδευση ελλήνων ναυτικών

Ανάπτυξη Ναυτιλιακού Κέντρου

- Δημιουργία Κέντρου Ναυτιλίας (Πειραιάς)
  - Πυρήνες γνώσης (ΠΑ.ΠΕΙ, Σχολές Εμπορικού Ναυτικού) στην ευρύτερη περιοχή
  - Τόνωση του υφιστάμενου ναυτιλιακού πλέγματος (Maritime cluster) – αύξηση της ζήτησης για παραναυτιλιακές υπηρεσίες
  - Πολλαπλά οφέλη για όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και την κοινωνία

Δύσκολος ο δρόμος, έναρξη τώρα!

Χρονικός ορίζοντας **τριετίας**
Ευνοϊκές συνθήκες για προσέλκυση το 2014
Πρώτα θετικά αποτελέσματα το 2015

Ευχαριστώ για την προσοχή σας
Άγγελος Τσακανίκας
atsakanikas@iobe.gr